

Jointly produced by:
CFA Institute
and **CFA Society Czech Republic**

ZÁKLADY ZAJIŠTĚNÍ NA PENZI

CFA Institute prosazuje na světových finančních trzích pravidla etického jednání a je uznávaným zdrojem finančního vzdělávání. Chceme vytvořit prostředí, v němž jsou zájmy investorů na prvním místě, trhy fungují nejlepším možným způsobem a ekonomiky rostou. Sepsali jsme „Základy zajištění na penzi“, abychom poukázali na hlavní zásady a postupy, které umožní dosažení vašich cílů v oblasti zabezpečení se na důchod. Tipy v tomto dokumentu vám pomohou začít spořit, vytrvat, moudře investovat a nakonec odejít do důchodu dobře zajištěni.

ZAČNĚTE

VYTRVEJTE

INVESTUJTE MOUDŘE

ODEJDĚTE DO PENZE DOBŘE ZAJIŠTĚNÍ

ZAČNĚTE

Pokud jste ještě nezahájili spořicí plán, začněte dnes! První krok bývá nejtěžší. Jak se do toho tedy pustit?

Vynaložte 50 % na nezbytnosti, 30 % na potěšení v přítomnosti a ušetřete 20 % pro budoucnost.

Mějte stranou v hotovosti nejméně dvojnásobek největšího nečekaného výdaje, který vás v poslední době potkal, a usilujte o vytvoření rezervy ve výši šesti měsíčních výdajů.

Pokud vám váš zaměstnavatel nabídne příspěvek na spoření, spořte si alespoň tolik, abyste jej získali. Tento příspěvek je v podstatě investicí se zaručeným výnosem, takže jej určitě využijte!

Čím dříve začnete, tím lépe. Pouhých 1000 Kč spořených každý měsíc po dobu 30 let, by mohlo při 8% výnosu narůst na 1,4 milionu Kč; stejná spořicí částka za 20 let naroste na méně než polovinu této sumy – pouhých 570 tisíc Kč.

- Přezkoumejte své finance a zajistěte, abyste utráceli méně, než vyděláváte.
- Sestavte si rozpočet, který zahrnuje pravidelné spoření, a dodržujte jej.
- Zřídte si u své banky spořicí účet. Jedná se o nejjednodušší způsob, jak začít spořit. Zjistěte si, proč je důležité spořit.¹
- Usilujte o vytvoření finanční rezervy pro nouzové případy, abyste nemuseli při nepředvídaných událostech čerpat z Vašeho penzijního spoření.
- Prostudujte si pro vás dostupné spořicí programy, například i stavební spoření, a využijte je.
 - I. Zjistěte si více o doplňkovém penzijním spoření² (DPS), pokud jej ještě nemáte uzavřeno. Fondy III. pilíře důchodového systému podléhají přísnému dohledu, takže jsou po právní stránce bezpečnou formou spoření, mají zákonem omezenou výši poplatků a zároveň vám umožní využít sílu pravidelného investování.
 - II. Využívejte státní příspěvek a daňové úlevy. K doplňkovému penzijnímu spoření můžete získat až 230 Kč státního příspěvku při měsíčním vkladu 1000 Kč (tj. 2 560 Kč ročně). Na vklady nad 1000 Kč měsíčně navíc můžete uplatnit daňový odpočet a ušetřit tak až 1800 Kč ročně.³
 - III. Řada zaměstnavatelů nabízí příspěvek na penzijní spoření, často i vyšší než váš vlastní příspěvek. Máte-li možnost, určitě této příležitosti využijte! Pokud měníte zaměstnavatele a nový příspěvek nenabízí, smlouvu nerušte, spořte si dále sami.
 - IV. Nevybírejte penzijní úspory předčasně – krátkodobou finanční nouzi pokryjte z krátkodobých rezerv. Předčasně vybrat prostředky naspořené v DPS sice můžete, ale je to daňově nevýhodné. Zpětně byste ztratili státní příspěvky i uplatněný daňový odpočet.
 - V. Dejte si pozor na spoření v pojistných produktech, zejména investičním životním pojištění, které má sloužit v první řadě ke krytí rizik, nikoli ke spoření.
- Další informace a odkazy o investování naleznete na internetu.⁴
- Nastavte si pravidelné strhávání určité částky z každé výplaty a začněte tak vytvářet úspory. I zdánlivě malé příspěvky mohou být velkým začátkem, protože čas pracuje pro vás.

1 www.investicniweb.cz/univerzita/sporeni/2011/11/10/proc-nesporime-5-nejbeznejsich-vymluv/

2 Dříve penzijní připojištění.

3 www.penize.cz/dan-z-prijmu/297927-danove-priznani-2015-jak-si-snizit-dane

4 www.penize.cz/investice/283701-velky-investicni-serial-kdy-a-proc-zacit

VYTRVEJTE

Klíčem k dlouhodobému úspěchu je stanovit si, a pak dodržovat, vlastní finanční plán. Buďte proto disciplinovaní a pamatujte na to, že váš program spoření je určen pro vaši budoucnost!

- I malé příspěvky se časem nasčítají, takže se do toho dejte! Když se s investováním začne brzy a důsledně se v něm pokračuje, přináší to podstatné výhody.
- Požádejte o finanční radu pokud možno nějakého důvěryhodného finančního poradce.⁵ Odborník vám pomůže udělat si jasno ve vašich finančních cílech a vypracovat vhodný finanční plán. Poučte se o svých právech klienta finančních služeb prostudováním stručné Deklarace práv investora.⁶
- Spořte tolik peněz navíc, kolik jen můžete. Když vám na konci měsíce nějaké peníze zbydou, nebo když obdržíte peníze, které jste nečekali – třeba prémie nebo dědictví – udělejte si radost, ale snažte se zároveň co nejvíce z této částky uspořit.
- Spořte pravidelně a každý rok navyšujte částku, kterou si dáváte stranou.
 - I. Snažte se každý měsíc investovat stejnou částku. Pravidelné investování – označované také jako průměrování nákupní ceny cenných papírů – je výrazně rozumnější, než snažit se odhadnout ten nejhodnější okamžik k investici (tzv. časování trhu), nebo dlouho střídat peníze v bance a teprve poté jednorázově investovat velkou částku.
 - II. Výzkumy ukazují, že průběžné navyšování částky, kterou spoříte, je nejúčinnějším způsobem, jak se lépe zabezpečit na důchod. Zvažte tedy, že byste si v zájmu své budoucnosti předsevzali spořit 50 % vašeho každoročního zvýšení mzdy. Nastavte si automatické každoroční navýšení svého příspěvku, pokud je to možné, nebo si naplánujte datum, k němuž každý rok sami částku navýšíte.
- Porozumějte pravidlům toho, kolik spořit a jak investovat.⁷
- Dbejte na vyváženost mezi spořením a snižováním zadluženosti.
 - I. Většina spotřebitelských úvěrů má úrokové sazby mnohem vyšší než sazby, kterými se vám zhodnocují úspory, nebo dokonce středně rizikové investiční programy, takže tyto úvěry jsou pro váš dlouhodobý úspěch škodlivé. Nasměrovat část vašeho spořicího rozpočtu na snížení vaší zadluženosti může být velmi výhodnou „investicí“, zejména pokud se jedná o dluh z kreditní karty, spotřebitelské půjčky a další druhy úvěrů s vysokými úroky.
 - II. Pokud je to jen trochu možné, nikdy nekupujte věci na dluh. S výjimkou vzdělání, bydlení a automobilů (pokud jsou skutečně nezbytné a jejich cena je přiměřená), je použití dluhu téměř vždy špatnou investicí.

Říká se, že Einstein nazval složený úrok⁸ tou „nejmocnější silou ve vesmíru“.

Udržujte svůj životní standard na stále stejné úrovni tím, že částku, o níž se zvyšuje vaše mzda, uspoříte na důchod a nepadne na vaše výdaje.

⁵ Oprávnění k nabízení investičních a penzijních produktů a služeb si můžete ověřit v registru ČNB na adrese: www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/seznamy/ (sekce „přímé vyhledání“ v levém sloupci)

⁶ www.cfainstitute.org/learning/future/Documents/statement_of_investor_rights_czech.pdf

⁷ Kolik spořit na důchod: finmag.penize.cz/penize/266087-kolik-si-sporit-na-duchod

⁸ Složený úrok – jedná se o úrok z dříve nabytých úroků z uspořené částky.

INVESTUJTE MOUDŘE

Diverzifikace vám umožňuje rozložit vaše investice mezi mnoho různých cenných papírů, což výrazně snižuje riziko.

Vytvořte si nízkonákladové, globálně **diverzifikované** portfolio, které odpovídá vašim dlouhodobým cílům.

- S tímto krokem vám může pomoci certifikovaný finanční poradce. Dbejte na to, abyste vy a váš poradce pravidelně kontrolovali vaše potřeby týkající se důchodu a také vaše investice. K odhadu, kolik peněz budete potřebovat v penzi, vám mohou pomoci kalkulačky dostupné na internetu.⁹
- Uvažujte dlouhodobě. Pamatujte, že vytváříte plány pro zbytek života. Nezaměřujte se na krátkodobý výkon vašich investic. Namísto toho se řiďte svým dlouhodobým plánem a pravidelně kontrolujte své portfolio tak, abyste zůstali na cestě k vytyčenému cíli.
- Používejte široce diverzifikované portfolio globálních akcií a dluhopisů. Poměr mezi akciemi a dluhopisy částečně závisí na vašem věku (času, který vám zbývá do odchodu do důchodu) a na vaší schopnosti snášet investiční rizika (výkyvy trhů).
 - I. Jak získám diverzifikované portfolio? Můžete si jednoduše vybrat fond typu „vše v jednom“. Například takzvaný fond životního cyklu (nebo-li fond s cílovým datem). Tento fond s blížícím se koncem investičního horizontu postupně snižuje podíl akcií v portfoliu ve prospěch méně kolísavých investic. Tato strategie má za cíl zabránit tomu, aby případný pokles trhů těsně před vašim plánovaným odchodem do penze neohrozil vaše úspory. Druhý způsob jsou „profilové“ fondy s předem stanovenou mírou rizika. Z řady fondů si můžete vybrat ten, který se nejvíce blíží vašim preferencím a toleranci k riziku. Zmíněné investiční strategie jsou dostupné jak v doplňkovém penzijním spoření, tak v podílových fondech. Nabízejí efektivní a účinný způsob, jak dosáhnout diverzifikovaného portfolia, spravovaného podle vašich konkrétních potřeb a cílů.
 - II. Získejte více informací o diverzifikaci portfolia a výhodách, které přináší z hlediska snížení rizik.¹⁰
 - Vyhledávejte nízkonákladové produkty. Výnosy jsou pouze očekávané, ale výdaje jsou jisté. Vaším nepřítelem jsou transakční náklady a poplatky, protože snižují částku, kterou si spoříte. Uskutečňujte svůj spořicí plán za pomoci nízkonákladových nástrojů a dávejte si pozor na provize, poplatky účtované při nákupu, poplatky za správu a další výdaje. Prostudujte si podrobněji vliv poplatků¹¹ na úspory na důchod.
 - Zvažte také sjednání pojištění: dobře nastaveného životního pojištění s nízkými náklady, pojištění invalidity a pojištění odpovědnosti. S plánem vhodným pro vaše potřeby vám může pomoci certifikovaný poradce.
 - Nejlepší investice není vždy ta nejvíce bezpečná. Portfolio s určitým podílem akcií může vaše úspory ochránit před inflací lépe, než čistě „konzervativní“ investice, jako jsou např. státní dluhopisy. Statistiky ukazují, že čeští investoři mají sklon držet méně akcií, než by bylo optimální. Akcie sice mohou propadnout v ceně i na dlouhé měsíce i roky – váš investiční horizont na penzi je ale mnohonásobně delší: 20 či 30 let. Pokud vám do penze zbývá několik let, je samozřejmě vhodné investovat do akcií opatrněji.

Pokud chcete dosáhnout vyšších výnosů než v bance, určitému riziku se nevyhnete. Při investici na penzi za 20 či 30 let by vás ale krátkodobé kolísání trhů nemělo znepokojovat.

⁹ Např. www.penize.cz/kalkulacky/uspory-duchod-renta.

¹⁰ www.penize.cz/podilove-fondy/285660-velky-investicni-serial-sazky-na-jednu-kartu-se-nevyplaceji-diverzifikujte

¹¹ <https://www.cfainstitute.org/learning/products/publications/faj/Pages/faj.v61.n6.2769.aspx>

ODEJDĚTE DO DŮCHODU DOBŘE ZAJIŠTĚNÍ

Vaše schopnost dosáhnout zabezpečeného důchodu a pohodlného života po letech strávených prací závisí na výše popsaných krocích – začněte, vytrvejte, investujte moudře.

- Proč? Protože dobře zabezpečená penze závisí na tom:
 - I. jak dlouho budete v důchodu,
 - II. kolik utrácíte před a po odchodu do důchodu,
 - III. kolik jste si našetřili a
 - IV. jak dobře investujete.
- Přečtěte si více o rozhodnutích,¹² která musíte udělat, abyste se dobře zajistili na důchod.
- A vyvarujte se chyb, které se stávají nejčastěji.

Iniciativa Budoucnost financí (Future of Finance) je vedena dlouhodobou snahou utvářet v celosvětovém měřítku důvěryhodný finanční sektor, který myslí na budoucnost a lépe slouží společnosti. Nabízí způsoby, jak motivovat finanční svět k prosazování férovosti, etického jednání a lepšího finančního vzdělání. Úspěch iniciativy je postaven na podpoře předních představitelů globální finanční komunity.

Zveme vás, abyste se podrobněji seznámili s aktuálními i budoucími iniciativami Future of Finance, s příběhy o změnách, které se jí podařilo přinést, a s možnostmi, jak se můžete sami zapojit.

THE FUTURE OF FINANCE STARTS WITH YOU

www.cfainstitute.org/futurefinance

www.cfainstitute.org

¹² Jak správně načasovat odchod do penze:

www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/starobni-duchody/nejlepsi-datun-odchodu-do-duchodu/